

Monumentnummer*: 531061

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 09 februari 2010
Kadaster deel/nr 82761/165

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Woldendorp	Eemsdelta	Groningen					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Johannes Kerkhovenpolder	1			9946 TL	Woldendorp		
Johannes Kerkhovenpolder	3			9946 TL	Woldendorp		
Johannes Kerkhovenpolder	7			9946 TL	Woldendorp		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Termunten	D				776		
Termunten	D				775		

Omschrijving**

Omschrijving

WESTELIJKE AGRARISCHE VLEUGEL: een kantoor met administratie- en vergaderruimte, stalling voor landbouwmachines, smederij met onderhoudswerkplaats/technisch centrum: een pachtboerderij. Deze vleugel heeft een samengestelde (in hoofdlijnen) U-vormige plattegrond en bestaat uit vier haaks op elkaar geplaatste bouwvolumes zodanig geordend dat zij een open en onbebouwde binnenhof, "het centrum" (voorheen het smidsplein) omgeven aan noord-, west- en zuidzijde. De gebouwen van de U-vorm zijn in rode baksteen gemetseld (staand klezoorverband), hebben gootklossen van beton en de zadeldaken zijn belegd met rode, holle verbeterde pannen. Het zuidelijke volume van de U telt twee bouwlagen en heeft een luidklokje en drie gemetselde schoorstenen op de nok; de nok is noord zuid georiënteerd, de oostgevel is op het centrum gericht en is ingedeeld met o.m. vensters, een voordeur met zijlicht, drie oorspronkelijke vensters met zonmotief in het bovenlicht, een serie van elf vierruit vensters (kunststof) op de verdieping. Zuidelijke kopgevel ingedeeld met vensters, de verdieping met centraal geplaatst balkon, rustend op twee consoles - het metselwerk van de gevel boven de balkondeur is voorzien van siermetselwerk in een boogveld, ter weerszijden van het balkon een tweelicht

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

venster. Noordelijke kopgevel met op de begane grond in het midden twee vensters met aan elke zijde een loopdeur, op de verdieping drie vensters. West- of achtergevel met op de begane grond verschillende venstertypen w.o. één origineel (t.w. een gedeeld draairaam voorzien van zonmotief in het bovenlicht), verder gewijzigde venstertypen, verdieping van de achtergevel met gewijzigde vensters (kunststof, als aan de voorzijde), lage uitbouw haaks op de achtergevel onder zadeldak. Herdenkingsreliëf door L. Beyerman links van de voordeur (oostgevel) met portret van de stichter van de polder en de inscripties "Johannes Kerkhoven 1785-1859" en "waar de golven beukten ruist het koren waar de oorlog woedde rijpt het zaad" en verder twee cirkelvormige reliëfs: een cartouche met een duif erboven en (in kapitalen) de tekst "herrezen in 1948" (aan de linkerzijde), een wapen met vier korenaren en drie viooltjes erboven (rechterzijde). De inwendige structuur is op de begane grond en de verdieping behouden gebleven en bevat o.m. keuken, sanitair, gang, vergaderruimte met kluis, dienst- en kantoorvertrekken.

Haaks hierop is een bedrijfsgebouwtje van één bouwlaag onder een zadeldak (de nok oost west gericht) aangebouwd, met rechthoekige plattegrond, de gevels zijn aan de zijde van het centrum ingedeeld met twee getoogde, hoge inrijdeuren met schampstenen. Beide inrijdeuren afgewisseld met vierruit vensters van beton met loopdeur. Achter- of zuidgevel voorzien van een (dubbele) loopdeur, vierruit vensters en kleine vensters met middenstijl; enkele lage uitbouwjes met plat dak en een houten deurtje, dakopbouw met ventilatieroosters. De inwendige structuur van het bedrijfsgebouwtje heeft de functionele historische indeling op hoofdlijnen behouden.

Haaks op het bedrijfsgebouwtje is een vleugel ten behoeve van opslag en stalling aangebouwd; hoogte één bouwlaag, rechthoekige plattegrond, de nok is noord zuid gericht. De oostelijke gevel aan de zijde van het centrum heeft o.m. een open poort met schampstenen, twee glasdeuren, twee gekoppelde valramen; in het midden van deze gevel is de dakrand ten behoeve van grote landbouwmachines is opgelicht. Verder nog een getoogde inrijpoort. Achter- of westgevel met vierruit vensters van beton, twee getoogde inrijpoorten aan de buitenzijden, twee dichtgemetselde vensters. Tegen de westgevel is in de jaren '80 van de 20ste eeuw een grote, hoge en ruime bedrijfshal met een plat dak gebouwd; deze bedrijfshal valt weliswaar onder de bescherming ingevolge de Monumentenwet 1988 maar bezit geen monumentale waarde.

Het afsluitende bouwvolume van de westelijke vleugel heeft een rechthoekige plattegrond en één bouwlaag onder een oost west gerichte nok; dit volume fungeert als bedrijfsgebouwtje met pachtersboerderij, staat haaks op de hierboven beschreven vleugel en is eraan vastgebouwd, heeft huisnummer 7. Zuidgevel met glasdeur, vensters en in het midden een arcade van drie naast elkaar geplaatste inrijdeuren, alle met schampstenen; dit gedeelte vormt de smederij met onderhoudswerkplaats/technisch centrum. De arcade sluit aan de rechterzijde aan op de begane grond van de bedrijfswoning. De pachtersboerderij heeft op de begane grond twee vensters en een venster in een dwars geplaatste geveltop; onder dit laatste venster is op de gevel een uurwerk bevestigd. De kop- of oostgevel van de pachtersboerderij heeft op de begane grond een centraal geplaatste, omlijste voordeur met ter weerszijden een dubbelvenster met bovenlichten en een gedeeld venster in de top; siermetselwerk in de vorm van een licht uitgemetseld kruismotief boven de dubbelvensters en een gemetseld mozaïekpatroon in de enigszins verdiept aangebrachte rondboognis boven het venster in de top en een gemetselde schoorsteen op de nok. De noordelijke gevel van de pachtersboerderij met dubbelvenster met bovenlichten en (een niet uit de bouwtijd daterend) liggend venster waarvan het linkerdeel draaibaar is; klein vierkant venstertje onder de goot, lage gemetselde schoorsteen op de nok.

Lage aanbouw met zadeldak tegen de noordelijke gevel van de pachtersboerderij (bijkeuken en trafohuisje). De noordelijke gevel van de pachtersboerderij zet zich ter zijde van de lage aanbouw nog enkele meters in westelijke richting voort en springt dan terug voor een getoogde inrijpoort met twee schampstenen: hier begint het bedrijfsgebouwtje. De gevel is aan deze zijde ingedeeld met twaalf identieke betonvensters met roedekruis en wordt geleed door een dwars geplaatst volume met kopgevel die is voorzien van een hoge,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

getoogde poortdoorgang met schampstenen; inrijdeur van kunststof en geveltop van het zadeldak met een gemetseld lamellenpatroon. Rechts van de poortdoorgang zet de gevel zich westwaarts voort, de indeling met zeven identieke betonvensters met roedekruis is sterk verwant aan de partij links van de getoogde poortdoorgang. De bakstenen kopgevel aan de noordkant van nummer 7 is nagenoeg blind, evenals de aansluitende bakstenen noordelijke gevel (met uitzondering van een horizontaal lint van betonvensters). Boven het vensterlint bestaat de gevel uit golfplaat onder een plat dak. Deze noordelijke gevel eindigt aan de westzijde in een kopgevel die qua positie en indeling sterk verwant is aan de pendant in het oosten.

Waardering

De WESTELIJKE AGRARISCHE VLEUGEL is van algemeen belang vanwege

- de cultuurhistorische waarde, als bijzondere uitdrukingsvorm van de geschiedenis van ons land, als symbool van veerkracht en ondernemingslust, met name in Groningen;
- de architectuurhistorische waarde want ouder dan vijftig jaar en zeldzaam wat betreft de karakteristieke hoofdvormen en bouwvolumes, de compartimentering en constructie, toegepaste historische materialen en detaillering;
- de ensemblewaarde, als onderdeel van een groter geheel;
- de gaafheid en herkenbaarheid;
- de zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)